

Pedagogų ir tėvų anketinės apklausos duomenų analizė:

Tyrimo tikslas — išsiaiškinti geros mokyklos bruožus, viziją, lūkesčius.

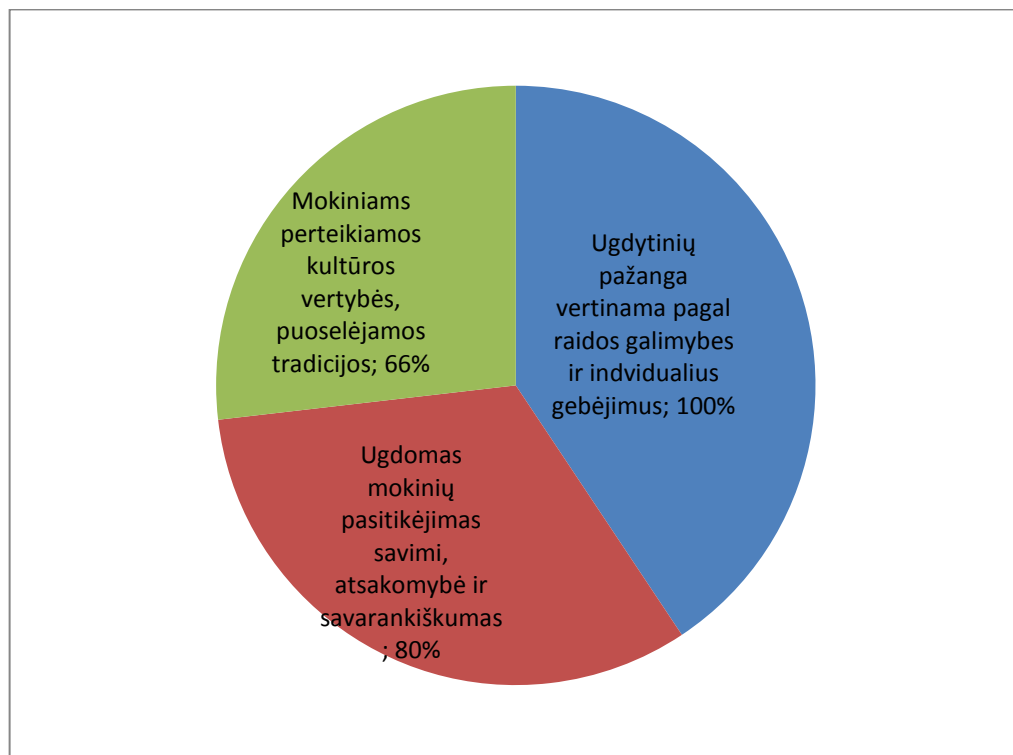
1. Pedagogų nuomone, Geros mokyklos vizija, tai:

«...besimokanti, nuolat tobulėjanti, ieškanti savitumo», «...sėkmingai ir kūrybiškai dirbanti mokykla, siekianti mokinių asmenybės brandos», «...mokyklos vadovo ir pedagogų profesionalumas, iniciatyvumas, kūrybinis mąstymas, demokratija ir inovatyvumas», «...veikla grindžiama susitarimais, užtikrinamas įdomus ir veiksmingas ugdymas(sis), išplėsta ugdymo(si) aplinka», «...pripažįstamas kiekvieno besimokančiojo individualumas ir objektyviai vertinami ugdymosi pasiekimai », «...komandinis darbas ir lygiaverčiai partneriai: pedagogai, tėvai, ugdytiniai».

2. Pasak pedagogų, mokykloje ugdoma asmenybės branda:

«...akademinės, kultūrinės – pažintinės, projektinės veiklos metu», «...asmenybės branda ugdoma kryptingai ir sistemingai nuo lopšelio iki suaugusiojo», «...ugdomos valinės savybės, savarankiškumas, pasitikėjimas savimi».

Švietimo ministerijos patvirtintose ugdymo programose, kuriomis vadovaujasi mokyklos yra sudarytos atsižvelgiant į visapusišką asmenybės ugdymą. Todėl siekta išsiaiškinti tėvų ir pedagogų nuomonę apie mokinių asmenybės ugdymą mokykloje.

1 pav. Asmenybės ugdymo

Tėvų nuomone, svarbiausia, kad asmenybės ugdymas ir pažanga vyksta (100%.) pagal individualius raidos gebėjimus ir galimybes. Mažiau svarbu (80%) pasitikėjimas savimi, atsakomybė ir savarankiškumo ugdymas. Kultūros vertybių ir tradicijų puoselėjimui, bei ugdymui skiria mažiau dėmesio (66%).

Į atvirą klausimą apie ugdytinių pasiekimų vertinimą pedagogai ir tėvai akcentavo ne tik akademinį žinių vertinimą, bet ir emociją. Geras emocinis mikroklimatas skatina, motyvuoja veiklai, gerėja mokymosi rezultatai. Siūloma naudoti emocijų korteles – veidukus, spalvas, žodžius, taškų ar žetonų sistemą.

3. Ugdytinių gyvenimą mokykloje, saviraišką, veiklas, renginius pedagogai apibūdino sekančiais: «...mokiniai jaučiasi saugūs, patenkinami jų pagrindiniai poreikiai», «...pamokos, renginiai vyksta neformalioje aplinkoje (bibliotekoje, lauke, universitete, botanikos sode, muziejuose ir kt.)», «...įsimenančios, prasmingos edukacinės veiklos, pažintinės – praktinės savaitės», «...gyvenimas mokykloje įdomus, turiningas, visi mokiniai turi galimybę išreikšti save sporto, dailės, dramos būreliuose», «...turėtų būti organizuojami partnerystės ir integracinių veiklų projektai, kultūros ir veiksmo dienos, kūrybinių darbų parodos», «...mokykloje kuo daugiau teigiamų emocijų ir džiugių išgyvenimų!»

Saviraiškus dalyvavimas mokyklos gyvenime apima formalųjį ir neformalųjį ugdymą. Vaikų užimtumas visą dieną ypač aktualus tėveliams. Jų nuomone, vaikai dalyvauja renginiuose, būreliuose pagal galimybes ir savo pasirinkimą. Į klausimą, kokius siūlote būrelius, renginius, veiklas, atsakė sekančiais:

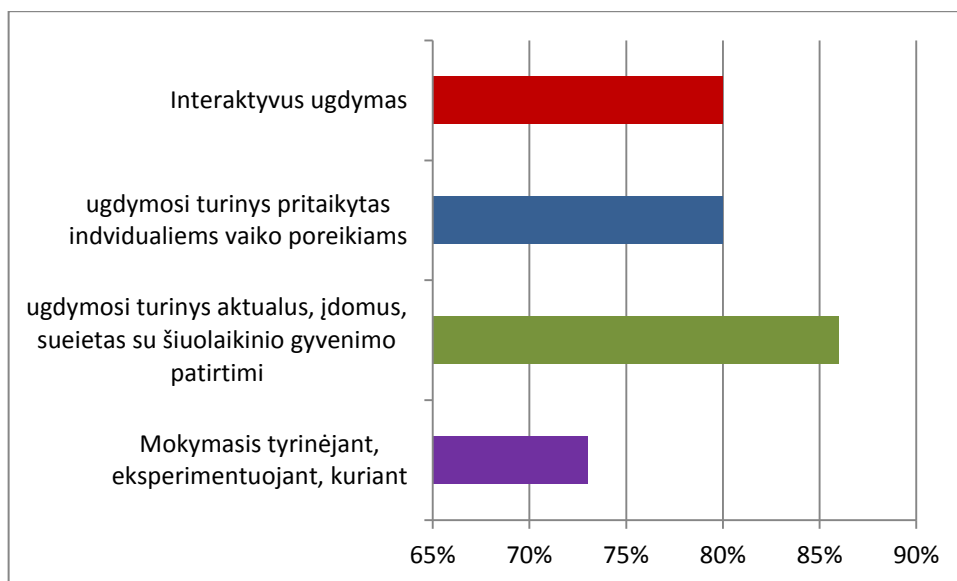
«... daugiau sporto būrelių, pažintinių kelionių», «...veiklų su jv. profesijų atstovais, amatininkais», «...programavimo, žaidimų būrelių», «...muzikos, dainavimo, grojimo», «...futbolo», «lipdymo iš molio, piešimo».

Tėvų nuomone, vaikai mokykloje jaučiasi saugūs, patenkinti, atsižvelgiama į jų idėjas, pasiūlymus, noriai eina į mokyklą.

4. Pedagogų nuomone, ugdymas(sis) ir ugdymo turinys turi būti orientuotas:

«...orientuotas į vaiką, siekiant ugdymo kokybės, apimantis tikslingą pedagogo poveikį vaiko ugdymui palankiai sukurtoje edukacinėje erdvėje», «...patirtinis ugdymas», «...įdomus, aktualus, pritaikytas individualiems vaiko poreikiams», «...ugdymas per pojūčius, kuo mažiau teorijos, o daugiau praktinių įgūdžių», «...ugdymas lankstus, sieti žinias ir gebėjimus, bendradarbiaujantis, kūrybiškas, tinkamai suplanuotas», «...ugdymas diferencijuotas ir individualizuotas, pagal realias vaiko galimybes»

Ugdymo(si) pasiekimai, motyvacija tiesiogiai susiję su ugdymo organizavimu, pamokos struktūra, informacijos šaltiniai ir kt. Tėvai taip pat išsakė savo požiūrį į ugdymo organizavimą.

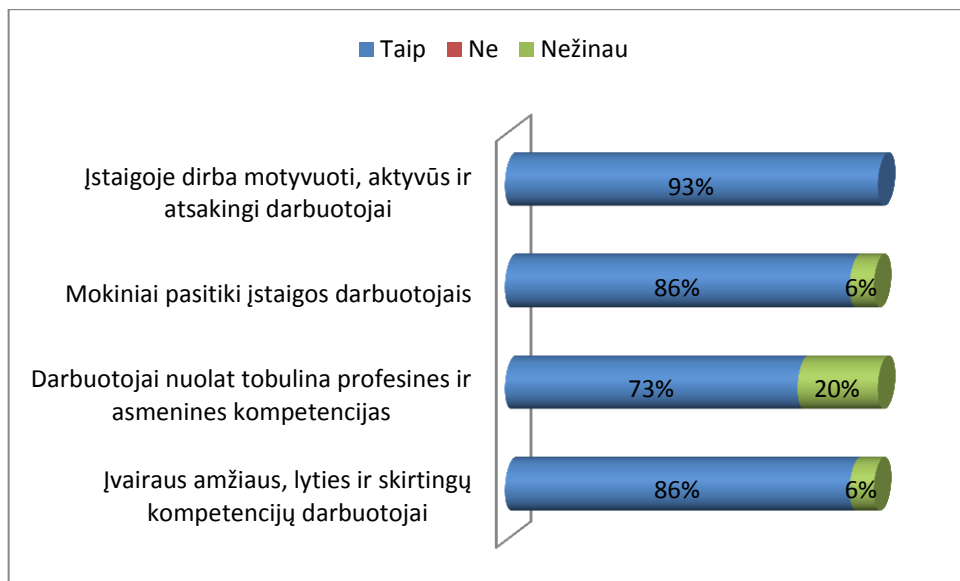
2 pav. Ugdymo organizavimo aktualumas

Tėvų nuomone, svarbiausia (86proc.), kad ugdymo (si) turinys būtų aktualus, įdomus, susietas su šiuolaikinio gyvenimo patirtimi. Tėvams aktualu, kad ugdymas būtų patirtinis, paremtas praktiniais įgūdžiais. Truputį mažiau svarbūs net keli teiginiai. Po 80 (proc.) respondentų pasisakė už interaktyvų ugdymą ir ugdymo turinio pritaikymą individualiems vaiko poreikiams. 73(proc.) respondentų norėtų, kad mokymosi procesas būtų organizuojamas tyrinėjant, eksperimentuojant, kuriant.

5. Pasak pedagogų, mokykla įdomi, kai joje dirba:

«...žingeidūs, kompetetingi, kūrybingi, aktyvūs, imlūs ir atsakingi žmonės», «...bendraujantys su kolegomis, autoritetas mokiniams ir tėvams», «...motyvuoti, darbštūs, aukštos savivertės žmonės», «...nuolat tobulėjantys, siekiantys naujų, ieškantys alternatyviųjų mokymo būdų», «...susitelkę, iniciatyvūs, vaikus ir darbą mylintys darbuotojai», «...laimingi darbuotojai, laimingi vaikai!»

Tėvai išreiškė savo poziciją apie įstaigoje dirbančius darbuotojus. 3 pav. matyti kokias asmenines ir profesines kompetencijas vertina tėvai.

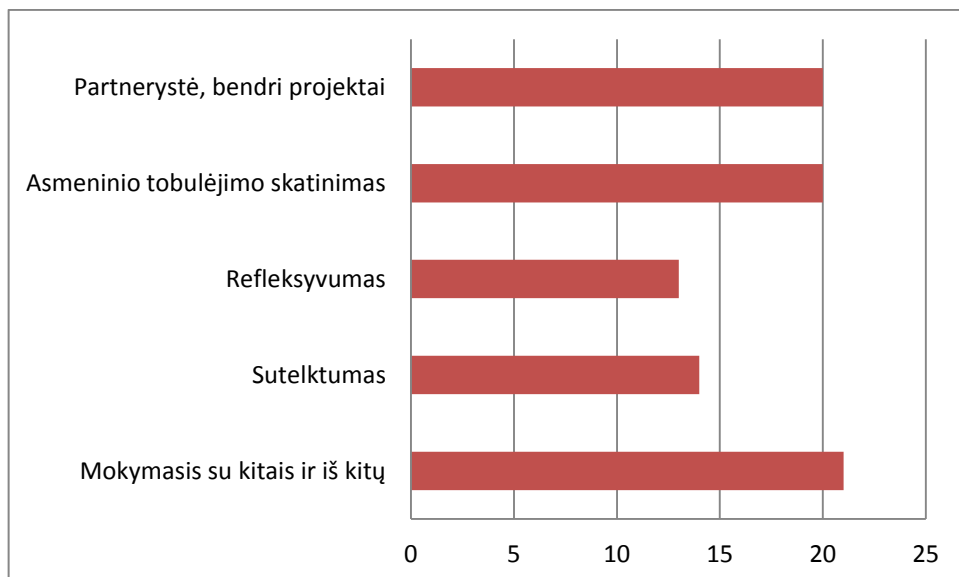

3 pav. Požiūris į įstaigos darbuotojus

Džiugu, kad tėvų nuomone (93 proc.) įstaigoje dirba motyvuoti, aktyvūs ir atsakingi darbuotojai. 86 proc. pasitiki įstaigos darbuotojais ir tiek pat respondentų mano, kad yra amžiaus, lyčių įvairovė, ir skirtingų kompetencijų asmenybės. Mažiau (73 proc.) tėvelių turi informacijos apie darbuotojų profesinį tobulėjimą.

Galima teigti, kad įstaigoje dirba nuostatų pozityvumu, mylintys savo darbą, skirtingų kompetencijų ir amžiaus subalansuotas kolektyvas, kuriais pasitiki mokiniai ir jų tėvai.

Šeštuoju klausimu siekta išsiaiškinti pedagogų nuomonę apie mokyklos bendruomenę.

4 pav. Bendruomenės aktyvumas

Diagramos duomenys rodo, kad didžiausias sėkmingai dirbančios bendruomenės rodiklis yra mokymasis su kitais ir iš kitų (88 proc.). Vienodai (80 proc.) pasiskirstė nuomonės, kad partnerystė, bendri projektai ir asmeninio tobulėjimo skatinimas užtikrina bendruomenės, kaip besimokančios organizacijos efektyvų darbą ir veiklos rezultatus. Kiti aspektai pagal svarbą skiriasi nežymiu

santykiu, tai bendruomenės narių sutelktumas (56 proc) ir refleksyvumas (52 proc.). Galima teigti, kad pedagogai nėra pakankamai iniciatyvūs, aktyvūs, trūksta organizuotos veiklos. Refleksyvumo rodiklis parodo pedagogų gebėjimą analizuoti, įsivertinti ir pagrįstai planuoti savo veiklą.

Į atvirą klausimą, kokia Geros mokyklos bendruomenė? Atsakymai:

«...draugiška, jaunatviška», «...kiekvieno bendruomenės nario atsakomybė už veiklos rezultatus», «...nuolat tobulėjanti, besilaikanti susitarimų, planuojanti, atvira pokyčiams», «...bendruomenės narių tarpusavio bendradarbiavimas: diskusijos, debatai, netradicinėje aplinkoje (išvykos, konferencijos, teminiai vakarai, parodos...».

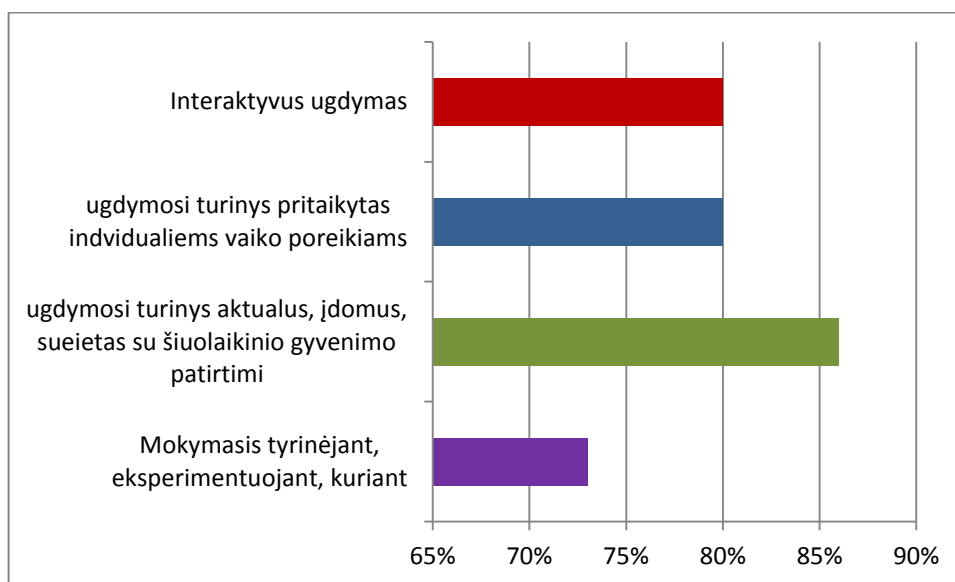
Tėvai taip pat yra pilnaverčiai bendruomenės nariai. Į atvirą klausimą, kokia geros mokyklos bendruomenė, atsakė:

«...pasitikėjimas vienu kitais, sprendimų ieškojimas», «...gera bendruomenė – ir darbai juda į priekį», «atsakinga», «atviras bendravimas, bendras problemų sprendimas», «...atsakinga», «...mes visi, didelė šeima. atjauta, rūpestis, bendros jėgos įgyvendinant tikslus».

6. Pasak pedagogų, veiksmingas ugdymas (mokymas), planavimas ir organizavimas, kai:

«...ugdymo turinys įdomus, aktualus, pritaikytas individualiems vaiko poreikiams», «...ugdymas pagrįstas eksperimentais, atradimais, skatinantis plėsti akiratį, gilinti žinias», «...derinami tradiciniai ir alternatyvūs ugdymo metodai ir būdai», «...grupinis, partneriškas, lankstus, pagrįstas pasitikėjimu ir pagarba», «...ugdymas organizuotas žaidybine forma, kūrybiškas».

Ugdymo(si) pasiekimai, motyvacija tiesiogiai susiję su ugdymo organizavimu, pamokos struktūra, informacijos šaltiniai ir kt. Tėvai taip pat išsakė savo požiūrį į ugdymo organizavimą.

5 pav. Ugdymo organizavimo aktualumas

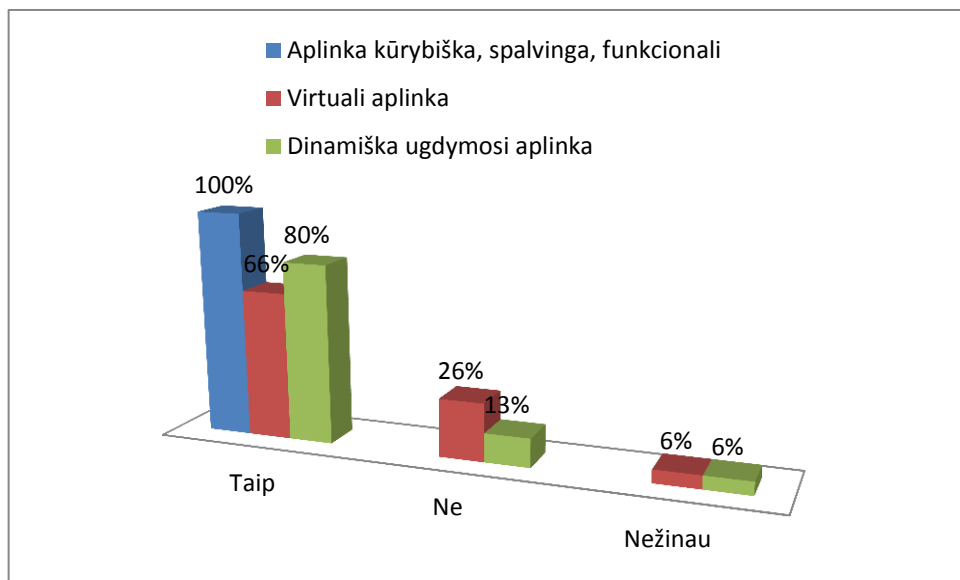
Tėvų nuomone, svarbiausia, kad ugdymo (si) turinys būtų aktualus, įdomus, susietas su šiuolaikinio gyvenimo patirtimi. Tėvams aktualu, kad ugdymas būtų patirtinis, paremtas praktiniais įgūdžiais. Truputį mažiau svarbūs net keli teiginiai. Po 80 (proc.) respondentų pasisakė už interaktyvų ugdymą

ir ugdymo turinio pritaikymą individualiems poreikiams. 73 (proc.) respondentų norėtų, kad mokymosi procesas būtų organizuojamas tyrinėjant, eksperimentuojant, kuriant.

7. Pedagogų nuomone, pritaikyta ugdymo (si) aplinka, skatina mokinių kūrybiškumą ir pažangą. Į atvirą klausimą pedagogai išsakė savo požiūrį į aplinkos kūrimą ir pateikė atsakymus:

«...edukacinės erdvės: dailės terapijos, sensorikos, buities darbų, lauko klasės», «... jauki, erdvi, šiuolaikiška mokykla, aprūpinta ugdymo priemonėmis ir technika», «...ugdymosi aplinkos po atviru dangumi, biblioteka, interaktyvi klasė», «...poilsio, atsipalaidavimo – nusiramino erdvė, mokyklos koridoriuose žaidimų, priemonės aktyviai veiklai», «...geras mikroklimatas, saugi, kintanti ir funkcionali aplinka pritaikyta įvairiems specialiesiems poreikiams»

Ypatingai svarbi ir tėvų nuomonė kuriant palankią ugdymo(si) aplinką. Pagal apklausos duomenis tėvai 100 proc. pritaria, kad ugdymosi aplinka spalvinga, kūrybiška ir funkcionali. 26 proc. respondentų mano, kad nepakankamai virtuali aplinka. 80 proc. tėvelių nuomone, ugdymosi aplinka dinamiška, kintanti, patogi, pritaikyta individualiems poreikiams

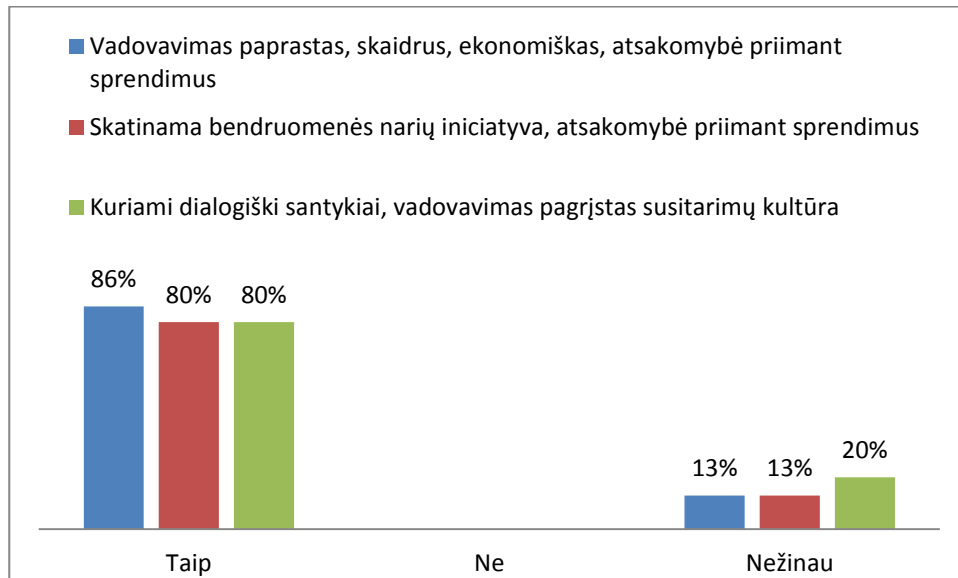

6 pav. Ugdymo(si) aplinkos pritaikymas

8. Geroje mokykloje lyderystė, vadyba ir administravimas siejamas su partneryste. Sekančiu atviru klausimu siekiama išsiaiškinti pedagogų poziciją apie sėkmingą vadovavimą Geroje mokykloje:

«...kai yra abipusis bendravimas, geranoriškumas, tolerancija ir pagarba», «...išvystyti partnerystės ryšiai, neišskirianti pavienių lyderių, vienijanti bendruomenę», «...vadovo dėmesingumas pavaldiniams, pasitikėjimas, įvertinimas, skatinimas», «demokratiška, leidžianti atvirai išsakyti ir spręsti iškylančias problemas», «...pozityvi, įkvėpanti kurti, dirbti, tobulėti», «...skaidri, aiški vadyba»

Tėvai taip pat išsakė savo požiūrį į vyraujančius vadovavimo principus Šiaulių specialiojo ugdymo centre. 86 proc. pritarė teiginiui, kad vadovavimas paprastas, skaidrus įstaigoje ekonomiškai naudojami išteklių. Vienodai svarbūs (po 80 proc.) respondentų nuomone, įstaigoje dialogiškai bendruomenės santykiai, iniciatyva ir atsakomybė priimant sprendimus. Vadovavimas susitarimų kultūra.

7 pav. Vadybos ir administravimo efektyvumas

Tėvai taip pat išreiškė atvirą nuomonę, kokia turėtų būti vadyba ir administravimas:
«...bendravimas ir iniciatyvumas», «...susikalbėjimas», «...ryžtinga, iniciatyvi, aktyvi direktorė», «...nuolat tobulėjanti įstaiga, užtikrinanti kompleksinę pagalbą, tenkinanti ugdymo, sveikatos, socialinius bei asmeninius poreikius. Puoselėjamos tradicijos, skatinamos ir palaikomos bendruomenės iniciatyvos planuojant ir organizuojant centro veiklą»

Ugdytiniai išsakė savo nuomonę ir pageidavimus į pateiktus klausimus.

1. Kokia turėtų būti Gera mokykla?

«...mokykla didelė, šviesi», «...kad būtų daug vaikų ir kiekvieną dieną važiuotume į ekskursiją», «...kad būtų daug kompiuterių, pamokos vyktų gamtoje», «...visi geri mokytojai», «...mokslinė»

2. Kokius būrelius norėtum lankyti?

- Sporto (krepšinio, futbolo, baseino)
- Muzikos, dailės
- Išmaniųjų robotų, konstruktorių
- Darbų būrelis
- Dviračių

3. Kokių klasių, patalpų reikėtų mokykloje?

- Poilsio, juoko, darbų, žaidimų, kino kambario
- Gyvojo kampelio
- Virtuvėlės
- Baseino
- Laipiojimo – sporto kambario

4. Kokie turėtų būti mokytojai?

«...graži, visą laik su suknele, ilgais plaukais. Rami, bendraujanti, linksmas, kad būtų draugė»
«..protinga, linksmas, graži», «...gera, draugiška, linksmas, švelni»